

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

Відокремлений структурний підрозділ  
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

Факультет/відділення «Повітряний транспорт та комп'ютерні технології»  
(назва факультету/відділення)

Група: 715

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу  
з навчально-методичної роботи

Г.В. Даниліна

«31» 08 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**

з навчальної дисципліни

**«ФІНАНСИ»**

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»  
(шифр та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»  
(назва освітньо-професійної програми)

Курс:

I

(№ курсу)

Лекції:

38

(кількість годин)

Практичні заняття:

19

(кількість годин)

Лабораторні заняття:

-

(кількість годин)

Самостійна робота:

63

(кількість годин)

Всього годин:

120

(кількість годин)

Курсовий проект/робота:

-

(№ курсу)

РГР

-

(№ курсу)

Кривий Ріг  
2021

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Фінанси»  
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»,  
(шифр та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»  
(назва освітньо-професійної програми)

складена на основі робочого навчального плану РБ/М-40/03.10-16-243/21/21,  
(індекс робочого навчального плану)

затвердженого «26» 03 2021 р. та навчальної програми з цієї навчальної  
дисципліни, затвердженої «31» 08 2021 р.

Робочу навчальну програму склав  
Смирнова Н.В.  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
«30» 08 2021 р.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри/циклової комісії  
менеджменту та логістики,  
(назва кафедри/циклової комісії)

протокол № 1 від «30» 08 2021 р.

Завідувач кафедри/  
Голова циклової комісії  
Смирнова Н.В.  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
«30» 08 2021 р.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри/  
циклової комісії менеджменту та логістики  
(назва кафедри/циклової комісії)

спеціальності 073 «Менеджмент»,  
(шифр та назва спеціальності)

протокол № 1 від «30» 08 2021 р.

Завідувач випускової кафедри/  
Голова випускової циклової  
комісії  
Смирнова Н.В.  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
«30» 08 2021 р.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні факультету/відділення,  
протокол № 1 від «30» 08 2021 р.

Декан факультету/Завідувач відділення  
«Повітряний транспорт та комп'ютерні  
технології»  
(назва факультету/відділення)

Андрусевич Н.В.  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
«30» 08 2021 р.

## **Зміст**

|         |                                                                                |    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.      | Зміст навчальної дисципліни                                                    | 4  |
| 1.1.    | Тематичний план навчальної дисципліни                                          | 4  |
| 1.2.    | Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять                    | 5  |
| 1.2.1.  | Лекційні заняття, їх тематика і обсяг                                          | 5  |
| 1.2.2.  | Практичні заняття, їх тематика і обсяг                                         | 6  |
| 1.2.3.  | Лабораторні заняття, їх тематика і обсяг                                       | 6  |
| 1.2.4.  | Самостійна робота здобувача вищої освіти і контрольні заходи                   | 7  |
| 1.2.4.1 | Курсовий проект                                                                | 7  |
| 2.      | Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни | 8  |
| 2.1.    | Основна та допоміжна література                                                | 8  |
| 2.2.    | Інформаційні ресурси Інтернет                                                  | 8  |
| 3.      | Критерії та порядок оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь  | 9  |
| 4.      | Засоби діагностики навчальної дисципліни                                       | 10 |

## 1. Зміст навчальної дисципліни

### 1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

| № з/п                                  | Назва теми                               | Обсяг навчальних занять (год.) |        |           |             |     |
|----------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------|--------|-----------|-------------|-----|
|                                        |                                          | Всього                         | Лекції | Практичні | Лабораторні | СРС |
| 1                                      | 2                                        | 3                              | 4      | 5         | 6           | 7   |
| <b>1 семестр</b>                       |                                          |                                |        |           |             |     |
| <b>Розділ №1. «Вступ до фінансів»</b>  |                                          |                                |        |           |             |     |
| 1.1                                    | Суть і функції фінансів                  | 11                             | 4      | 2         | -           | 5   |
| 1.2                                    | Фінансова система                        | 11                             | 4      | 2         | -           | 5   |
| 1.3                                    | Фінансова політика і фінансовий механізм | 11                             | 4      | 2         | -           | 5   |
|                                        | Всього за розділом №1                    | 33                             | 12     | 6         | -           | 15  |
| <b>Розділ №2. «Фінансова система»</b>  |                                          |                                |        |           |             |     |
| 2.1                                    | Фінанси господарських суб'єктів          | 4                              | 2      | -         | -           | 2   |
| 2.2                                    | Державні фінанси                         | 10                             | 2      | 2         | -           | 6   |
| 2.3                                    | Податки і податкова система              | 12                             | 4      | 2         | -           | 6   |
| 2.4                                    | Бюджет і бюджетна система                | 6                              | 2      | -         | -           | 4   |
| 2.5                                    | Доходи і видатки державного бюджету      | 10                             | 4      | 2         | -           | 4   |
| 2.6                                    | Місцеві фінанси                          | 4                              | 2      | -         | -           | 2   |
| 2.7                                    | Державні цільові фонди                   | 10                             | 2      | 2         | -           | 6   |
| 2.8                                    | Державний кредит і державний борг        | 8                              | 2      | 2         | -           | 4   |
| 2.9                                    | Страховання і страховий ринок            | 4                              | 2      | -         | -           | 2   |
| 2.10                                   | Фінансовий ринок                         | 10                             | 2      | 2         | -           | 6   |
|                                        | Всього за розділом №2                    | 78                             | 24     | 12        | -           | 42  |
| <b>Розділ №3. «Міжнародні фінанси»</b> |                                          |                                |        |           |             |     |
| 3.1                                    | Міжнародні фінанси                       | 9                              | 2      | 1         | -           | 6   |
|                                        | Всього за розділом №3                    | 9                              | 2      | 1         | -           | 6   |
| Всього за 1 семестр                    |                                          | 120                            | 38     | 19        | -           | 63  |
| Всього за навчальною дисципліною       |                                          | 120                            | 38     | 19        | -           | 63  |

## 1.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

### 1.2.1. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

| № з/п                            | Назва теми                                                    | Обсяг навчальних занять<br>(год.) |     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----|
|                                  |                                                               | Лекції                            | СРС |
| 1                                | 2                                                             | 3                                 | 4   |
| 1 семестр                        |                                                               |                                   |     |
| Розділ №1. «Вступ до фінансів»   |                                                               |                                   |     |
| 1.1                              | Сутність і генезис фінансів                                   | 2                                 | 2   |
| 1.2                              | Функції фінансів                                              | 2                                 | 2   |
| 1.3                              | Принципи побудови та структурні компоненти фінансової системи | 2                                 | 2   |
| 1.4                              | Організаційні основи функціонування фінансової системи        | 2                                 | 2   |
| 1.5                              | Фінансова політика                                            | 2                                 | 2   |
| 1.6                              | Фінансовий механізм і його елементи                           | 2                                 | 2   |
|                                  | Всього за розділом №1                                         | 12                                | 12  |
| Розділ №2. «Фінансова система»   |                                                               |                                   |     |
| 2.1                              | Фінанси господарських суб'єктів                               | 2                                 | 2   |
| 2.2                              | Державні фінанси                                              | 2                                 | 2   |
| 2.3                              | Сутність і класифікація фінансів                              | 2                                 | 2   |
| 2.4                              | Податкова система                                             | 2                                 | 2   |
| 2.5                              | Бюджет і бюджетна система                                     | 2                                 | 2   |
| 2.6                              | Доходи і видатки державного бюджету                           | 2                                 | 2   |
| 2.7                              | Бюджетне фінансування і бюджетний дефіцит                     | 2                                 | 2   |
| 2.8                              | Місцеві фінанси                                               | 2                                 | 2   |
| 2.9                              | Державні цільові фонди                                        | 2                                 | 2   |
| 2.10                             | Державний кредит і державний борг                             | 2                                 | 2   |
| 2.11                             | Страховання і страховий ринок                                 | 2                                 | 2   |
| 2.12                             | Фінансовий ринок                                              | 2                                 | 2   |
|                                  | Всього за розділом №2                                         | 24                                | 24  |
| Розділ №3. «Міжнародні фінанси»  |                                                               |                                   |     |
| 3.1                              | Міжнародні фінанси                                            | 2                                 | 2   |
|                                  | Всього за розділом №3                                         | 2                                 | 2   |
| Всього за 1 семестр              |                                                               | 38                                | 38  |
| Всього за навчальною дисципліною |                                                               | 38                                | 38  |

### 1.2.2. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

| № з/п                                  | Назва теми                                                     | Обсяг навчальних занять (год.) |     |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----|
|                                        |                                                                | Практичні                      | СРС |
| 1                                      | 2                                                              | 3                              | 4   |
| <b>1 семестр</b>                       |                                                                |                                |     |
| <b>Розділ №1. «Вступ до фінансів»</b>  |                                                                |                                |     |
| 1.1                                    | Суть і функції фінансів                                        | 2                              | 1   |
| 1.2                                    | Фінансова система                                              | 2                              | 1   |
| 1.3                                    | Фінансова політика і фінансовий механізм                       | 2                              | 1   |
|                                        | Всього за розділом №1                                          | 6                              | 3   |
| <b>Розділ №2. «Фінансова система»</b>  |                                                                |                                |     |
| 2.1                                    | Фінанси господарських суб'єктів і державні фінанси             | 2                              | 4   |
| 2.2                                    | Податки і податкова система                                    | 2                              | 2   |
| 2.3                                    | Бюджет і бюджетна система. Доходи і видатки державного бюджету | 2                              | 2   |
| 2.4                                    | Місцеві і державні цільові фонди                               | 2                              | 4   |
| 2.5                                    | Державний кредит і державний борг                              | 2                              | 2   |
| 2.6                                    | Страховання і страховий ринок                                  | 2                              | 4   |
|                                        | Всього за розділом №2                                          | 12                             | 18  |
| <b>Розділ №3. «Міжнародні фінанси»</b> |                                                                |                                |     |
| 3.1                                    | Міжнародні фінанси. Залік                                      | 1                              | 4   |
|                                        | Всього за розділом №3                                          | 1                              | 4   |
| Всього за 1 семестр                    |                                                                | 19                             | 25  |
| Всього за навчальною дисципліною       |                                                                | 19                             | 25  |

### 1.2.3. Лабораторні заняття, їх тематика і обсяг

| № з/п | Назва теми | Обсяг навчальних занять (год.) |     |
|-------|------------|--------------------------------|-----|
|       |            | Лабораторні                    | СРС |
| 1     | 2          | 3                              | 4   |
|       |            | -                              | -   |

#### 1.2.4. Самостійна робота здобувача вищої освіти і контрольні заходи

| Номер тижня | Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти | Обсяг год. | Форма контролю  | Номер тижня, коли проводиться контроль |
|-------------|-------------------------------------------------|------------|-----------------|----------------------------------------|
| 1           | 2                                               | 3          | 4               | 5                                      |
| 1           | Опрацювання матеріалу лекції 1.1                | 2          | Усне опитування | 1                                      |
| 1           | Опрацювання матеріалу лекції 1.2                | 2          | Усне опитування | 1                                      |
| 2           | Підготовка до практичного заняття 1.1           | 1          | Усне опитування | 2                                      |
| 3           | Опрацювання матеріалу лекції 1.3                | 2          | Усне опитування | 3                                      |
| 3           | Опрацювання матеріалу лекції 1.4                | 2          | Усне опитування | 3                                      |
| 4           | Підготовка до практичного заняття 1.2           | 1          | Усне опитування | 4                                      |
| 5           | Опрацювання матеріалу лекції 1.5                | 2          | Усне опитування | 5                                      |
| 5           | Опрацювання матеріалу лекції 1.6                | 2          | Усне опитування | 5                                      |
| 6           | Підготовка до практичного заняття 1.3           | 1          | Усне опитування | 6                                      |
| 7           | Опрацювання матеріалу лекції 2.1                | 2          | Усне опитування | 7                                      |
| 7           | Опрацювання матеріалу лекції 2.2                | 2          | Усне опитування | 7                                      |
| 8           | Підготовка до практичного заняття 2.1           | 4          | Усне опитування | 8                                      |
| 9           | Опрацювання матеріалу лекції 2.3                | 2          | Усне опитування | 9                                      |
| 9           | Опрацювання матеріалу лекції 2.4                | 2          | Усне опитування | 9                                      |
| 10          | Підготовка до практичного заняття 2.2           | 2          | Усне опитування | 10                                     |
| 11          | Опрацювання матеріалу лекції 2.5                | 2          | Усне опитування | 11                                     |
| 11          | Опрацювання матеріалу лекції 2.6                | 2          | Усне опитування | 11                                     |
| 12          | Опрацювання матеріалу лекції 2.7                | 2          | Усне опитування | 12                                     |
| 13          | Підготовка до практичного заняття 2.3           | 2          | Усне опитування | 13                                     |
| 13          | Опрацювання матеріалу лекції 2.8                | 2          | Усне опитування | 13                                     |
| 14          | Опрацювання матеріалу лекції 2.9                | 2          | Усне опитування | 14                                     |
| 15          | Підготовка до практичного заняття 2.4           | 4          | Усне опитування | 15                                     |
| 15          | Опрацювання матеріалу лекції 2.10               | 2          | Усне опитування | 15                                     |
| 16          | Підготовка до практичного заняття 2.5           | 2          | Усне опитування | 16                                     |
| 17          | Опрацювання матеріалу лекції 2.11               | 2          | Усне опитування | 17                                     |
| 17          | Опрацювання матеріалу лекції 2.12               | 2          | Усне опитування | 17                                     |
| 18          | Підготовка до практичного заняття 2.5           | 4          | Усне опитування | 18                                     |
| 19          | Опрацювання матеріалу лекції 3.1                | 2          | Усне опитування | 19                                     |
| 19          | Підготовка до практичного заняття 3.1           | 4          | Усне опитування | 19                                     |
| Всього      |                                                 | 63         |                 |                                        |

##### 1.2.4.1. Курсовий проект

Написання курсового проекту не передбачено.



## **2. Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни**

### **2.1. Основна та допоміжна література**

#### **Основна література**

1. Грідчіна М.В., Захожая В.Б. Фінанси (теоретичні основи): Підручник. – К.: МАУП, 2002 (2004). – 312 с.
2. Партин Г.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: «Знання», 2006. – 379 с.
3. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. 4-те вид. – К.: «Центр навчальної літератури», 2006 (2009). – 312 с.
4. Смирнова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», ВСП «КРФК НАУ». – 2021. – 61 с.
5. Смирнова Н.В. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», денної форми навчання. – ВСП «КРФК НАУ». – 2021. – 10 с.
6. Смирнова Н.В. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», денної форми навчання. – ВСП «КРФК НАУ». – 2021. – 15 с.

#### **Допоміжна література**

1. Загорський В.С., Вовчак О.Д. Фінанси: Навчальний посібник. – К.: «Знання», 2006. – 247 с.
2. Осіпцев В.І. Фінанси: Навчальний посібник. – К.: «Знання», 2006. – 415 с.

### **2.2. Інформаційні ресурси Інтернет**

1. Стандарт вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронний ресурс: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf>

1. Курс з навчальної дисципліни в Google Classroom. Електронний ресурс: <https://classroom.google.com/c/MTU5MTYxOTAyODk4>



### 3. Критерії та порядок оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь

1. Поточний контроль результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти:
  - роботи на аудиторних заняттях (підготовка доповідей, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, вміння формувати власні судження щодо проблем розвитку фінансової системи країни і світу);
  - результатів виконання завдань самостійної роботи здобувача вищої освіти.
2. Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти у формі диференційованого заліку.

Оцінка «відмінно» виставляється за здатність генерувати нові ідеї (креативність); вміння формулювати і модифікувати нові ідеї, виявлення загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, передбачених ОПП «Менеджмент транспорту та логістики» першого бакалаврського рівня освіти; глибокі знання навчального матеріалу з навчальної дисципліни «Фінанси», що міститься в основних і додаткових рекомендованих навчально-методичних матеріалах для вивчення навчальної дисципліни. а саме, *знання*: об'єктивних передумов виникнення, суті, функцій, характерних ознак фінансів; структури фінансової системи і принципів її побудови; суті функціональних ланок, умов результативності, тактики і стратегії фінансової політики; соціально-економічної природи, елементів, принципів організації і функціонування податкової системи; місця та ролі бюджету держави в системі державних фінансів; джерел бюджетного фонду і напрямів їх використання; структури бюджетної системи і принципів організації бюджетного устрою; причин виникнення, форм державного кредиту, видів державного боргу і способів коригування державної позикової політики; теоретико-практичних основ використання фінансів у сфері зовнішньоекономічних відносин, а також, *вміння*: використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, фінансового планування, організаційні форми фінансового контролю; обчислювати суми податків та інших обов'язкових надходжень до бюджету, аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення, вирішувати задачі.

Оцінка «добре» виставляється за здатність генерувати нові ідеї (креативність); формулювати і модифікувати нові ідеї, виявлення загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, передбачених ОПП «Менеджмент транспорту та логістики» першого бакалаврського рівня освіти; міцні знання навчального матеріалу з навчальної дисципліни «Фінанси», що міститься в основних і додаткових рекомендованих навчально-методичних матеріалах для вивчення навчальної дисципліни, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання стосовно основних категорій і положень фінансів, достатнє орієнтування в навчальному матеріалі, вміння вирішувати задачі.

Оцінка «задовільно» виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе розуміння сутності основних категорій фінансів і поверхнєве орієнтування в навчальному матеріалі, значні помилки при вирішенні задач.

Оцінка «незадовільно» виставляється за незнання більшої частини навчального матеріалу навчальної дисципліни «Фінансів», невміння вирішувати задачі.

### 4. Засоби діагностики навчальної дисципліни

1. Пакет ККР з навчальної дисципліни «Фінанси».